

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ

Обществен съвет

ПРОТОКОЛ

№ 186

На 5.03.2025 г. се проведе заседание на Обществения съвет към ЦИК.

ПРИСЪСТВАХА:

Надежда Гологанова – председател на Обществения съвет, Гражданска инициатива за свободни и демократични избори;

Иванин Кънчов – зам.-председател; Сдружение Гражданско движение „БОЕЦ – България обединена с една цел“;

Дончо Пачиков – Българско сдружение за честни избори и граждански права – Национална асоциация;

Ива Лазарова – Институт за развитие на публичната среда;

Росен Андонов – Сдружение „Памет“;

Румен Василев – Сдружение „Нова алтернатива“;

Цветелина Пенева – Сдружение „Демокрация и законност“;

Стефан Манов – Българско сдружение за честни избори и граждански права – Пловдив;

Цветозар Томов – Централна изборителна комисия.

Заседанието бе открито в 16 часа и 20 минути и председателствано от госпожа Надежда Гологанова – председател на Обществения съвет към Централната изборителна комисия.

* * *

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Здравейте!

Откривам днешното заседание на Обществения съвет към Централната изборителна комисия.

Дневният ред ви е изпратен по имейл, който е следния:

Д н е в е н р е д:

1. Обсъждане и гласуване на становище на ОС към ЦИК във връзка с предложените промени по чл. 55 от Изборния кодекс.
2. Обсъждане и гласуване на писмо до ЦИК по организационни и материално-технически въпроси.
3. Информация за проведената среща с министър Мундров.
4. Разни.

Има ли други предложения? Няма.

Който е за, моля да гласува.

Против? Няма. Въздържали се? Няма.

Приема се единодушно.

Да започнем с **точка първа** – *Обсъждане и гласуване на становище на ОС към ЦИК във връзка с предложените промени по чл. 55 от Изборния кодекс.*

Досега ситуацията е следната. Миналият понеделник правихме една работна среща. Присъстваха девет души от девет организации. Работихме по становището, редактирахме го. Във вторник искахме да имаме редовно заседание, но поради организационно-технически проблеми не можа да се осъществи и направихме пак работна среща. На нея присъстваха десет души. Гледахме отново становището и го доредантирахме. От тогава е стояло една седмица по имейлите и преди това стоя. Считам, че който е искал да се изкаже, се е изказал. Погледнали ли сте последния вариант? Имате ли някакви бележки, редакции, корекции? Няма.

В такъв случай предлагам да гласуваме становището на Обществени съвет относно предложение на народния представител Стою Стоев по чл. 55 от Изборния кодекс.

Който е за, моля да гласува.

Против? Няма. Въздържали се? Няма.

Приема се единодушно.

Във връзка с това становище трябва да обсъдим още един момент. Доколкото имаме информация народният представител си е оттеглил предложението специално по този член 55. И в такъв случай трябва да решим за изпращането на това становище. Ясно е, че на ЦИК го изпращаме за качване на сайта на страницата на Обществения съвет. Ще го изпращаме ли до Народното събрание, до Комисията по правни въпроси при условие, че народения представител си е оттеглил предложението. Ще го изпращаме ли до медии и къде още ще го качваме?

Цветелина Пенева иска думата и след това Дончо Пачиков.

ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Здравейте! Моето мнение е, че това становище трябва да бъде изпратено не само на ЦИК, но и на Комисията по конституционни и правни въпроси към Народното събрание. Вие преценете дали трябва да го изпращаме към медии, но тези два адресата са задължителни. Разбира се, това становище има място и на нашата фейсбук страница. Благодаря ви.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Да го изпратим и на БОЕЦ да го публикуват, ако трябва.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: След като е гласувано всеки може да го изпраща, въпреки че е хубаво, ако ще изпращаме до медиите, да го съгласуваме по между си. В такъв случай ви предлагам да изпратим до ЦИК и до Комисията по конституционни и правни въпроси, както предложи Цветелина Пенева.

Предлагам ви да изпратим до ЦИК и до Комисията по конституционни и правни въпроси към Народното събрание, както предложи Цветелина Пенева. Съгласни ли сте с така предложеното?

Който е съгласен, моля да гласува.

Против? Няма. Въздържали се? Няма.

Приема се единодушно.

Преминаваме към **втора точка** - *Обсъждане и гласуване на писмо до ЦИК по организационни и материално-технически въпроси.*

Първоначалната идея и текст беше на Стефан Манов, после аз малко допълних във връзка с това да имаме всяка седмица заседания. После Дончо Пачиков беше изпратил редакции. Сега трябва да обсъдим писмото.

Първо искам официално да гласуваме да решим за времето кога ще се събираме, че ще се събираме в сряда от 16.00 часа. Като ви предлагам месец по месец да решаваме. Моята първоначална идея беше за март и април, но може би е по-добре да е месец по месец. Сега да решим за м. март да се събираме в сряда до края на м. март, а после ще решим за м. април, в зависимост от натовареността и нещата, които възникват от страна на Народното събрание и от Конституционния съд или от ЦИК или от други места и може би от април или от май месец ще ги разредем. Предлагам принципно като ден дали ни устройва сряда от 16.00 часа, а после второто обстоятелство за м. март да се събираме в сряда.

Съгласни ли сте заседанията да са в сряда от 16.00 часа.

Който е за, моля да гласува.

Против? Няма. Въздържали се? Няма.

Приема се.

Съгласни ли сте през м. март да се събираме всяка сряда.

Против? Няма. Въздържали се? Един въздържал се.

Приема се.

Това предложение за деня и часа съм съгласна в писмото с редакцията на Дончо Пачиков да го изкараме отделно, да е извън тези технически въпроси. Като махаме м. април и остава само м. март.

По писмото от това, което Дончо Пачиков е писал, че нямаме електронен подпис, така че ще го подпиша с обикновен подпис с

химикалка и ще го сканирам или снимам и ще им го изпратя. Има ли изказвания по писмото?

ИВА ЛАЗАРОВА: Аз имам съображения в първото тире, което гласи издаване на едногодишни пропуски за достъп до сградата, в която се помещава ЦИК за членовете на Обществения съвет, които ще се ангажират писмено да не ги използват за друго. Предлагам „които ще се ангажират писмено да не ги използват за друго“ да отпадне, защото не ги ползваме за друго и сами да си поставим някакви обвинения, които намирам за груби и в голямата си част несъстоятелни. Вероятно никой от нас няма да се разхожда, като има такъв пропуск и да притеснява когото и да било. В крайна сметка като имаш пропуск е за да влезнеш в тази сграда. Така че предложението ми е да отпадне този текст.

СТЕФАН МАНОВ: Във връзка с изискванията за подписване било то с електронен подпис, било то със саморъчен подпис. Намирам, че това утежнява комуникацията с Централна избирателна комисия за организации, които сме на доброволни начала в извън работно време без заплащане. Това добавя или разходи на време или разходи на средства. Струва ми се, че е пресилено и ненужно още повече, че има и стенограми, ако някой иска да повери, дали случайно някой е излъгал, че сме приели нещо, може да си прочете стенограмата. Не виждам обосновка да се правят тези еквилибристики с подписванията. Комуникацията с Централна избирателна комисия в продължение на години е вървяла с един имейл. Поставянето на нови и нови изисквания към работата на Обществения съвет извън традицията и извън правилата е белег за опит за саботиране препятстване работата на Обществения съвет чрез механични спънки, които целят да отвратят изпълняващите функциите координатори или както ги наричаме ръководство. Струва ми се, че не трябва да се подписват писмата. Имейла е напълно достатъчна форма в една цивилизована държава. Дори припомням, че по Закона за достъп до обществена

информация исканията могат да бъдат в свободна форма по имейл, без какъвто и да е подпис. Така че щом законодателя е въвел за такова важно нещо каквото е прозрачността, на държавните институции да можеш да зададеш въпрос по имейла, какво остава на едни хора, които сме към една комисия, да не можем да им пишем по друг начин, освен син подпис, сканиран и изпратен. Това е гавра със свободното време на хората.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Целият свят работи с електронни подписи. Централната изборителна комисия е в нарушение на закона, че не се използва електронен подпис. Това че те нарушават закона, не означава, че ние трябва да го нарушаваме. Аз предлагам да помислим върху това нещо, ако трябва сега, ако трябва по-късно. Не сме ние хората, които ще гласуваме трябва ли да има електронен подпис или не трябва ли да има. Трябва да го има. Това е решено от закона. Ние спазвайки закона, изпълняваме закона. Това не е утежняване. Финансово мога да ви кажа. Това за три години е 48 лв. като цена. Така че целият свят работи с това нещо и получава маса кореспонденции от министерства, които са подписани по този начин. Нека ние да бъдем в крак със съвременето и да не може да получаваме някакви упреци от някакви хора, които казват, че то не е подписано. Има си начин за подписване, целият свят го прави, а ние не можем да го правим. Електронното гласуване, машини всичко наопаки, а това не можем да го правим. Да помислим, ако искате.

ИВА ЛАЗАРОВА: Надя Гологанова няма личен електронен подпис. Става въпрос за някакво изискване, което досега не е съществувало. Общественият съвет като организация чисто юридически не съществува.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Ние въвеждаме каквото си искаме. Предлагам, ако искате.

ИВА ЛАЗАРОВА: Надя Гологанова представлява ГИСДИ, но ГИСДИ може да не иска Надя Гологанова да се под писва с неговия електронен подпис от името на целия Обществен съвет. Аз също имам

електронен подпис на името на Сдружението, но не се подписвах с него. Не съм си извадила мой личен. Това досега и назад във времето от 2014 г., откакто съществува този Съвет е имало какви ли не председатели от вас и не присъстващи днес, но никога не е представлявало проблем. Така че не виждам защо трябва да задължаваме Надя Гологанова да си купи електронен подпис.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Въпросът е за развитие. Ние се развиваме. Преди години сме били само присъствено, сега сме и дистанционно. Искаш ли да се откажеш от дистанционното присъствие?

ИВА ЛАЗАРОВА: Искам всички да сме дистанционно, а не само няколко души да стоим всяка сряда тук.

Аз съм подписала всичките писма и първия път когато съм ги изпращала и след това, когато ме помолиха да ги подпиша още веднъж. Те отново не са качени, не заради подписа, а защото ЦИК не намира за необходимо да качва документи различни от становища. Преди аз да стана председател не е била такава практиката. В това число има различни раздели на подстраницата на Обществения съвет и там има закачени документи. Румяна Дечева когато пише може да качват, може да качват когато Цветелина Пенева пише или Стоил Цицелков или Тодор Гунчев, но не може да качвам, когато аз им изпращам. Това ми се струва доста несъразмерно също така отношение, дори не съм сигурна дали е лично към мен. Това е подигравка в последната една година.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Значи ние от 2025 г. не сме се събрали нито веднъж.

ИВА ЛАЗАРОВА: Аз съм отишла да се моля да подпиша протоколите и в момента още ги чакаме да ги подпишем, днес за пореден път. Това не зависи от мен. Дори с електронен подпис да им ги изпратя, пак няма никакво значение.

СТЕФАН МАНОВ: Аз предлагам да разделим въпросите на отделни. Да видим това писмо по редакцията, имаме ли нещо да променим. Въпросът за електронните подписи е да го разискваме отделно. Като предлагам от гледна точка на това, което пишем в писмото да добавим още един абзац, което е, че за месец март ще се провежда всяка седмица, да добавим и изречение в смисъл, очакваме да се произнесете относно предложенията за промени в правила, внесени на дата, както и за качването на всички подадени към ЦИК материали, съгласно наше писмо. Да припомним, че за тези две неща очакваме отговор, за да не пишем много писма, а в едно да се опишат всички тези неща. По същество правя едно процедурно предложение, да прекратим дебата за подписите. Второто ми предложение е по същество на писмото да добавим един абзац, припомняйки какво очакваме още като позиция на ЦИК.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Да се върнем и да вървим подред. Допълнение на Дончо Пачиков имаме още в първото изречение.

На основание чл. 55 от Изборния кодекс и на т. 15 от, вероятно се имат предвид Правилата на Обществения съвет.

Това искаме ли да го има и в такъв вид ли искаме да го има?

Колеги какво ви е мнението? Искаме ли да ги има тези основания и двете ли или само едното. Аз за чл. 55 не съм сигурна, дали има връзка с това писмо. Докато т. 15 от Правилата има.

СТЕФАН МАНОВ: Принципно аз нямам възражение да припомним правилата и съответните точки, които имат отношение. Въпросът е, че решението за издаване на едногодишни пропуски не може да го вземе секретарка, администрацията, а трябва да го вземе председателя на ЦИК, евентуално пленарен състав, но досега не е имало нужда от пленарен състав.

Второ, определяне на малко помещение, също е на ниво над секретарка. Тя не може сама да определи. В тази връзка, ако си сложим междинно звено, никога няма да стане. Затова на този етап препратката към т. 15 от Правилата, ми се струва, че ще ни добави междинна стъпка, която ще ни утежни и ще раздразни комисията, защото не секретарка може да реши.

Предлагам, ако искаме да го споменем това нещо, можем да го напомним в края на писмото а именно, че очакваме съгласно член еди-кой си от Правилата съдействие от администрацията на ЦИК. Нека да започнем с искане Комисията да се произнесе или в частност тук се обръщаме към председателката, за да няма междинно звено, което вкарваме в нашето искане. Аз така го разбирам, като излишно утежнение сами да си създадем трудност.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Там е казано не междинното звено, а да бъде възложено на междинното звено да свърши еди-какво си, защото не е работа примерно на председателката да върши тези неща, които ние искаме от ЦИК. Има си звено, което извършва тези неща. Това се извършва от секретариата. Четете чл. 15 внимателно. Това не е въпроса председателката да свърши нещо, а въпросът е да възложи на еди-кой си, да свърши еди-какво си. Става въпрос за нещо, което не е свършено отдавна. Никога председателката не е звъняла на еди-кой си да урежда някакви пропуски. Това го прави секретариата. Има т. 15.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Господин Томов, заповядайте.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: За пропуските абсолютно вярно е това, което Дончо Пачиков каза, че ако става дума за издаване на пропуски, това го върши администрацията. Така е когато се вади временен пропуск за съответния ден. За да има постоянни пропуски ЦИК трябва да се обърне с

писмо към председателя или главния секретар на Народното събрание и това изисква решение на Комисията.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: На времето сме имали междинен вариант, не бяха постоянни, а бяха до края на годината.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Това трябва да стане с протоколно решение на Комисията с писмо до ръководството на Народното събрание за постоянни пропуски. За съжаление към момента няма мнозинство в Комисията, което да вземе такова решение.

СТЕФАН МАНОВ: Това че в Комисията няма мнозинство, трябва да го проверим с гласуване, за да види кои са имената на тези, които гласуват против и с какъв мотиви, ако имат смелостта да кажат на включен микрофон това, което казват зад микрофон. И като видим стенограмата или ако ни поканят в мига, в който разискват това писмо, за да сме присъстващи в някакъв състав, тогава вече нещата да са фиксирани черно на бяло. Както разбрахме на 18 февруари, ние сме наказани от Централна изборителна комисия, защото не сме ходили редовно 2023 г. на заседания. Аз така го разбрах от стенограмата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Връщаме се на текста на писмото.

Първият абзац, имаме два варианта. Единият е на Дончо Пачиков с редакциите, другият е първоначалния, който е на Стефан Манов. Той каза, че при неговия вариант тогава цитирането на точка 15 от Правилата на Обществения съвет, ще го сложим най-отдолу.

Колеги има ли изказвания по тези два варианта? Ако някой има друго предложение, ако не ще гласуваме.

Гласуваме предложението на Стефан Манов, което е постъпило първо. Искате ли да ви го прочета.

С оглед постигане на по-пълноценно сътрудничество между Съвета и Комисията, тук ще поправим и напишем между ОС и ЦИК, и

осигуряване на оптимални условия за работа се обръщаме към вас с молба за.

Уговорката някъде най-отдолу в текста ще сложим, че очакваме съгласно точка 15 от Правилата на Обществения съвет съдействие от страна на ЦИК по тези въпроси.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Това не е молба, а това е изпълнение на задължения.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Думата молба в случая е сложена според мен, аз така го възприемам, защото е по-учтиво.

Вторият вариант е на Дончо Пачиков.

На основание чл. 55 от Изборния кодекс и т. 15 от приложение към решение 1783 от 5.03.2020 г. Правила за дейността на Обществения съвет към Централна изборителна комисия и за постигане на още по-качествено изпълнение целите на Обществения съвет към ЦИК, съгласно чл. 1 от Правилата ви предлагаме да възложите на секретар – администрация на ЦИК следното.

Който е за първия вариант предложен от Стефан, моля да гласува.

Гласували 6 „за“.

Който е за втория вариант предложен от Дончо Пачиков, моля да гласува.

Гласували 2 „за“.

Приемаме за първия абзац първоначалния вариант с уговорката, че някъде отдолу накрая ще имаме пояснение за точка 15 от Правилата.

Минаваме по същество на тиренцата.

Тук говорихме за заседанията всяка сряда, че го изкарваме на отделен абзац, както е предложено.

Дончо Пачиков има предложение да добавим думата организиране на първите две тиренца, да не се започва с издаване на едногодишни

пропуски, а организиране на издаване, както и организиране на определяне на малко помещение.

Ива Лазарова предлага края на първия абзац, „които ще се ангажират писмено да не ги ползват за друго“ да отпадне.

Кой иска да се изкаже по тези предложения. Искам да кажа, че това „които ще се ангажират писмено да не ги ползват за друго“ възникна след като се чу, че някои членове на ЦИК са повдигнали този въпрос. По принцип през годините, назад във времето, различни хора от Обществения съвет по някакви други линии са имали пропуски към други комисии за Народното събрание. Аз съм имала случаи като заместник-председател, когато са ми казвали, че нямат нужда от пропуск за заседание, защото те си имат пропуск за сградата постоянен. Мисля, че ЦИК малко не е на ясно със ситуацията в смисъл, че членовете на Обществения съвет, които получават от ЦИК пропуски си ги ползват за заседанията на Обществения съвет. През годините ако някой е ползвал пропуск за друго е защото е имал такъв пропуск. Но може да помислим по тази тема, за да ги успокоим.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Ако в началото няма законовите основания, след три, четири месеца ще разговаряме по същия въпрос за пропуските наново и със същия успех както и сега. Тези законови основания трябва да бъдат в началото. Без тези основания всеки един документ е нищожен. Запомнете го това нещо.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Има ли други предложения различни от тези няколко, които изброих?

На първото тиренце да започва с издаване на едногодишни пропуски или да има и организиране на издаването на едногодишни пропуски.

Който е за първия вариант, да започва изречението от издаване на едногодишни пропуски, моля да гласува.

Гласували 4 „за“.

Който е за други вариант да има организиране издаването на едногодишни пропуски, моля да гласува.

Гласували двама „за“.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Може ли председателката да прави пропуски. Тя не прави пропуски, има си хора, които го правят. Има т. 15 от правилата. Има кой да ги прави. Въпросът е председателката да възложи.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Предполагам, че тя ще възложи дори и да не сме ѝ го написали по този начин.

СТЕФАН МАНОВ: Организиране на издаване става много сложно. Ясно е, че някой трябва да го организира.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА:

Колеги не излизат 2 гласа. Прегласуваме.

Гласуването е 5 „за“ първия вариант и 3 „за“ втория вариант.

Края на първия абзац, тази част от изречението, „които ще се ангажират писмено да не ги ползват за друго“. Има ли изказвания да го има ли този текст или да го няма този текст.

СТЕФАН МАНОВ: Като вносител оттеглям го.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Вносителят го оттегля.

Второто тире. Да има ли думата „организиране“ в началото?

Първоначалния вариант е определяне на малко помещение, стая, кабинет.

СТЕФАН МАНОВ: Може да е предоставяне.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Защо да е малко, може да е голямо, само помещение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Защото ни е достатъчно и малко.

Да има ли думата „организиране“ или да я няма.

Организиране отпада ли? Да, отпада.

Става: Определяне на малко помещение, стая, кабинет и т.н.

По-надолу преместваме това допълнително изречение. Допълнително ви информираме, че по решение на ОС към ЦИК за м. март 2025 г. ще провежда заседанията си всяка седмица сряда от 16.00 часа. Тук може да ги изброим като дати 12, 19 и 26.

Имаме две предложения от Стефан Манов да добавим. Очакваме да се произнесете върху изпратените предложения за промените в правилата, които сме изпратили на еди-коя си дата.

Някой има ли против това допълнение към писмото.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Днес гледах тази част от сайта на Централна избирателна комисия, която е свързана с Обществения съвет. Ние за 2025 г. не сме правили нито едно събиране. Така излиза. Обаждат ми се от пресата и питат, какво става, работите ли, не работите ли. Казвам сега започваме. Отговор по този въпрос може ли да има в момента.

ИВА ЛАЗАРОВА: Аз протоколи все още не съм подписала. В момента очаквам да ми ги донесат. Ако не ми ги донесат, следващия път отново ще се моля да ги подпиша.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Има ли представител на Централна избирателна комисия?

ИВА ЛАЗАРОВА: Аз мисля, че той няма отношение.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Нямам отношение в този смисъл, че не знам дали протоколите са вече подготвени. След като бъдат подготвени искането на ЦИК е да бъдат подписани от председателя на Обществения съвет. Ако искате да поема отговорност за въвеждането на стенографските записи и подготовката на протокола. Поемам я, но аз не разбирам от тази работа и не мога да го направя. Би трябвало администрацията да си свърши работата. Сега ще проверя дали са подготвени протоколите. Сътрудничката на председателката се занимава с тези неща и тя трябва да свърши тази работа. Ще ѝ позвъня сега.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: И още едно предложение на Стефан Манов да добавим.

ИВА ЛАЗАРОВА: По изпратените предложения за промени в правилата на дейността на Обществения съвет към ЦИК, изпратени на 17 юли и искането за публикуване на документи повторно изпратени на едичия си дата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Това е изречението. Току що е създадено по предложение на Стефан Манов. Другите неща, които чакаме са да се изкажат по правилата и да се публикуват документите на сайта.

Който е за да има такова изречение, моля да гласува.

Гласували 8 „за“.

Единодушно се приема.

Стигаме до въпроса за подписа. Споделям моето лично мнение, по принцип когато има становища или решения и подобни документи, трябва да има подпис според мен. И доколкото разбирам от Ива Лазарова, Цветелина Пенев и Стоил Цицелков е имало такава практика. Въпросът е за обикновените имейли дали трябва да има и къде е границата. Защото като се свиква заседание това също е някаква форма на решение, когато председателят взема това решение и насрочва заседанието. В нашия случай малко си облекчихме работата с това, че наведнъж ще изпратим за цял месец, но това според мен е междинен случай и може да се тълкува и по двата варианта, че трябва да има подписи и че е обикновено кореспонденция. Аз съм по склонна да мисля, че трябва да има подпис.

По въпроса за това дали да е обикновен подпис или електронен подпис, според мен всеки който е председател или всеки от нас когато пише, си преценява в зависимост от това с какво разполага и кое му е по-лесно да осъществи. В моя случай ми е по-лесно да сложа един подпис и да го снимам или сканирам и да го изпратя с подпис с химикалка, отколкото с

електронен подпис. Смятам това писмо, като се има предвид, че взимаме решение и го гласуваме, е по-добре да го подпиша. На мен не ми представлява това голям проблем, отнема ми десетина минути да го принтирам, да го подпиша и да го снимам и да го прикача.

Гласуваме писмото в цялост с всичките тези уточнения, които до тук направихме. Ще го изпратя утре или друг ден до Централната изборителна комисия. Трябва ми време, за да мога да ги нанеса корекциите.

Който е за така предложеното писмо с тези предложения и искания, моля да гласува.

Приема се единодушно.

Преминаваме към **трета точка** от дневния ред - *Информация за проведената среща с министър Мундров* – министър на електронното управление.

В петък сутринта бяхме написали във вайбър, а може би по имейл, Ива Лазарова беше питала кой иска да присъства. В крайна сметка отидохме аз, Ива Лазарова и Стефан Манов и обменихме информация ние какво сме видели на видеонаблюдението и знаем от наблюдателите по темата за дефектните бюлетин от машините, които излизат, по-къси, по-дълги и т.н. Показахме им различни казуси. Те самите също ни разказаха какви машини проверяват, което моля Стефан Манов да разкаже.

СТЕФАН МАНОВ: Колеги, контекста беше за тези от вас, които не бяха на срещата с ЦИК на 18 февруари, когато представихме нашия доклад за дейността през 2024 г. и евентуално сте чели и в стенограмата. Бяхме информирани от госпожа Нейкова, че комисията е възложила на Министерство на електронното управление, да извърши анализ на около 140 машини, които са дали дефекти на последните избори. Като темата беше въведена още от нашето писмо м.юни 2024 г., в което настоявахме да

се извърши анализ за проблема, така наречените бели къси отрязъци бюлетини, в които не е отчетен вот на избирателя.

Във връзка с тази информация в много оперативен порядък, защото дните ни притискаха, си позволихме предходното ръководство да напишем писмо до министър Мундров, в което да го помолим за среща, за да уточним как този израз, който се ползва в редица сектори, да сме на едно и също ниво на информираност във връзка с медийни изяви, които имат някои от нас. Какво значи да сме на едно ниво на информираност, това значи от една страна те да ни споделят какво са направили точно, защото председателя госпожа Нейкова не беше прецизна, колебаеше се, нещо недовършено имало. От друга страна ние да го информираме за нашите „находки“, които бяхме обективирали в писмото до Конституционния съд, относно разликите в данните от флаш паметите и от преброяването на машинните бюлетини. Разлики които установихме, че се дължат включително на така наречените къси бели бюлетини и други дефекти. И много трудно след три, четири позвънявания, изведнъж четвъртък 27 февруари ми се обади шефката на политическия кабинет на министър Мундров, с покана за петък 28 февруари.

Въпреки всичко успяхме, както каза Надя Гологанова да се мобилизираме. За съжаление Цветелина Пенева, която имаше желание да присъства беше в този момент на интервю в Нова нюз. Иванин Кънчов беше заминал за провинцията. Свилена Гражданска имаше някакъв служебен ангажимент. В резултат на което се оказахме тримата. Тримата бяхме повече от достатъчни да поставим въпросите на масата. И от там научихме, че работата на Министерство на електронно управление касае 137 или 138 машини. Това са машини, които не са били специфично селектирани, подбрани заради проблема дефектни бюлетини, а по скоро са машините, които са отказали в изборния ден. Те наистина са дали някакъв дефект, който е прекратил използването им окончателно.

Това прави съществена разлика спрямо нашите очаквания и предложения, които бяха да се анализират машини, които са работили целия ден и не са били обект на прекъсване на процеса, а в хода на деня са дали тези дефектни бюлетини. Не са били обект на отстраняване от изборния ден, ако мога така да се изразя. Съществен нюанс, който ако бях сега в София да се разходя по кабинетите в ЦИК да покрещя, както била казала председателката, че съм правил, щях да им кажа, че или не си разбират от работата категорично или ни заблуждават, гледайки ни в очите два пъти. Защото този разговор съм го водил в неформален вариант м. юли 2024 г., а сега формално със стенограма.

Министерство на електронното управление е извършило единствено прочит на логове – ерар логове и аксес логове. Аксес логове за достъп до машината за стартиране на машината и ерар са грешките, които машината е записала. Не са анализирани хардуера, принтера има ли износена ролка, какво е положението. Не е анализирана хартията. Подходът е бил единствено прочитане на логове. От свалената информация бяхме информирани за три вида грешки, които са забелязани в логовете. Най-често срещаната грешка е незатворената вратичка на принтера, каквото и да означава това. Останала е отворена вратичка на принтера.

Втората причина е, че датчик за температура отчита прекалено висока температура в принтера, като това не се знае, дали е следствие или е причина. В смисъл дали е отчетено или това е причината за спирането, не се знае какво означава това.

Третата причина, не може да се свърже с принтера. Няма обратна връзка от принтера. Но това са маргинални случаи. Примерно от четири машини, като общия брой са 137 анализирани. Доминиращата причина е вратичката, която не е затворена. Това е получено като информация.

Ние споделихме следните елементи. Споделихме, че според нас не са 137 машините с проблеми, относно късите бели бюлетини, а значително повече. Вероятно над 2800. Констатирани сме чрез създаване на база данни с естествения интелект по сравняване на данните от флаш паметта и ръчното преброяване отразено в протоколите от една страна, а от друга страна чрез изглеждане на десетки записи, сме установили еднозначно, че късите бели бюлетини, които са над 90 процента от случаите на разминаване между двете бази данни, от флаш паметите и от ръчното броене. Тези къси бели бюлетини водят до така наречените минусови секции. Секции в които броя гласове във флаш паметта е по-голям от броя гласове преброени от СИК. Говорим за казусите, в които СИК не е допуснал грешка. Човешката грешка не я третирам в момента, фокусираме се върху машината като причина за несъответствие или устройство, което ни сочи несъответствието като илюстрация.

Втората група са така наречените плюсови секции, при които в машината има по-малко гласове от преброените бюлетини. Преброени бюлетини, които носят всички елементи на валидна бюлетина. Тоест тя може да бъде отчетена от секционната комисия. Така наречените плюсови секции се дължат на видимо по-дълги бюлетини като размер.

Третата категория, която сме наблюдавали са така наречените междинни бюлетини, в които част от информацията не е отпечатана, т.е. не са къси бели разписки, не са нормални бюлетини, но са бюлетини с почти нормална дължина, с антетка на която пише служебната информация, както се казва хедър, с футер с бележка под линията, където се намира хеш кода на машината, а в пространството между двете зони хедър и футър се намира по принцип вота на избирателя плюс преференцията, плюс кюар код. В тези междинни бюлетини тази зона не е пълноценно отпечатана или има само кюар код или прозърта, вижда се преференцията, но не и вота и се вижда отрязани на половина числата на вота. Като този вид на

междинни бюлетини трябва да посочим, че са част от конституционно определение за момента, няма още окончателно решение, което Конституционния съд потвърждава в една от изследваните секции за наличие на такива бюлетини само с преференция и ги е приел за валидни. Ние изложихме всичко това.

За мое удовлетворение и същевременно съжаление, министър Мудров откри тези неща от нас. Никой не го беше информирал, нямаше наблюдения в тази посока. Нашият принос е съществен, оригинален. След това помолихме министър Мудров да предложат на Централна изборителна комисия да се създаде работна група, която да изиска тези машини и да ги анализира, машини с този вид бюлетини от секциите, които му посочим. Той отклони учтиво.

Последната информация, която научихме встрани от темата за машините е, че Министерство на електронното управление по заявка на ЦИК е извършило контрол на над 3000 машини в склада, вече заредени със софтуера за гласуване, готови за изпращане по секциите, което като процедура е предвидено в чл. 213 б, ал. 4 от Изборния кодекс. В Изборния кодекс пише, че това е публична процедура, на която могат да присъстват наблюдатели, представители на партии и т.н., докато по същество това нещо е извършено на последните избори не публично зад кадър и поне не с необходимата организация, която да позволи участието на наблюдатели и представители на политическите сили. Това е в едно дълго резюме на срещата. Надявам се, че не съм изпуснал нещо съществено. Ива Лазарова и Надя Гологанова биха могли, да допълнят, че нещо важно съм пропуснал.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Ситуацията е направо смешна, скандална, отвратителна. Представете си, че вие купувате нещо условно казано, от Кауфлан, а отивате и се жалвате в Лидъл. Единствената възможност за анализ на тези ситуации, както написах няколко пъти, изпратих го на Стефан Манов и на други хора от Обществения съвет, единствено

производителя на машините може да прави анализ на тези проблеми, които са възникнали или упълномощена от него лаборатория. Нямаме информация Министерство на електронното управление да е упълномощено от производителя на машините и да прави анализ на тези неща. Това е сапунен мехур в очите на обществото. ЦИК прави нещо, сега ще правим анализи и т.н. Те нямат право да го правят това нещо. Това е на ниво клюки. Това са клюки, които вие сте видели. Разбирам, че вие сте официализирали и потвърдили това, което те са казали, че съществува, че е така и е истина. Нищо подобно няма. Купувате нещо от Кауфланд, а се жалвате в Лидъл. Това правим в момента. Това е ненормална история. Нереално е, няма как да е така.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА:

Някой друг иска ли да се изказва по трета точка? Няма.

Преминаваме на **точка четвърта** – Р а з н и.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Искам да анализирам поведението на заместник-председателя на Обществения съвет по повод публикациите.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА:

Той е написал, че излиза за 20 минути, а е хубаво да е в негово присъствие. Да започнем с някои други теми. Ива Лазарова ще разкаже за едно писмо, което сме получили и след това и аз нещо ще споделя, да се надяваме, че ще се появи и тогава да говорим.

СТЕФАН МАНОВ: Това е към предишната точка, аз исках да предложа, но не реагирах веднага. Това което сме установили като елементи, а и най-вече машини, спомнете си, че юни 2024 г. предложихме на ЦИК да създаде работна група и изброихме няколко секции, в които сме наблюдавали къси бели разписки. Днес понеже сме добавили и допълнили проблематиката с междинните разписки, с по дългите бюлетини, а имаме повече и по интересни секции от последните избори с висок дял на тези дефекти, примерно 25, 28, 30 процента от отпечатаните общо разписки.

Имаме десетина секции, които са ясни, конкретни, да предложим, ако сте съгласни тази работа да я предоставим на ЦИК синтетично с едно писмо и да предложим отново анализ по методика, която ще се състои в следното.

За да не се пипа хартия, която е ценна книга от последните избори, да се вземат съответните десет машини, да се тестват с хартия от предходните парламентарни избори от април 2024 г., доколкото и април и октомври въпроса с шпулите беше решен в диаметъра на шпулите, т.е. един елемент по-малко, да се тестват с хартия не от Печатницата, а от преди 2022 г. сравнително. Да се използва една ролка от април 2024 г., която вече е извън ембарго, една от ролка от 2022 г. да се тестват с двете ролки и след това да се проверят логовете, както МЕУ е направило с тези 137 машини. Една много малка експертиза сравнителна, в която да участва само ЦИК, нейни експерти, дали ще е доц. Златогор Минчев и който тя прецени за добре и МЕУ, което не изисква мобилизация на много институции, десет машини дори не са 137. Така че, ако сте съгласни принципно с един такъв подход, аз бих оформил един документ за следващото ни заседание, ако не възразявате. Да не пиша, ако не сте съгласни с принципа.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз лично съм съгласна с принципа и дори предлагам, тъй като Стефан Манов за тази среща с министъра беше направил една кратка презентация от 6, 7 слайда, да я довършим и да добавим някакви текстове, които предлагаш и да я изпратим и на Министерството, както сме обещали и на ЦИК с едно съпроводително писмо.

Минаваме на точка – разни.

Първо Ива Лазарова ще докладва едно писмо, което сме получили.

ИВА ЛАЗАРОВА: По-рано днес сме получили писмо от Комисията по конституционни и правни въпроси, във връзка със становището, което им изпратихме за промените в Изборния кодекс и във връзка с тяхното

желание да организират работна група по ЗИД на Изборния кодекс и от тази гледна точка писмото е следното:

Уважаеми дами и господа,

Във връзка с организирането на работна група от Комисията искаме да ви поканим на първото заседание на работната група, което ще бъде следващия вторник на 11 март от 16.30 часа, като молим да определите двама представители от Обществения съвет, които да се включат и трябва да изпратим техните имена до понеделник.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Ще го напишем утре и ще изпратим по имейл резюме от днешното заседание и до нашите членове, които са отсъствали и до ЦИК. И специално тази точка, че ни трябва имена до понеделник, ще споделим до нашите членове. Това е по този въпрос.

Свилена Гражданска се включи в заседанието.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: По повод на ситуацията, която настъпи с публикацията на нашето не съвсем докрай готово становище в статия на „БОЕЦ“, предлагам да обсъдим въпроса за оттегляне на доверието към заместник-председателя на Обществения съвет Ивелин Кънчов в следващия мандат на ръководството на Комисията, предвид на неговата огромна заетост в учебния процес и неговата заетост като работа. Искам този въпрос да бъде обсъден сега, независимо кой присъства. Това няма никакво значение. Всички знаем за какво става въпрос и да вземем решение и аз да си направя изводи и какво да правя в бъдеще по този въпрос.

ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Искам да споделя две неща с вас. Знаете че нашето Сдружение също депозира становище във връзка с предложените промени в Изборния кодекс. Ние също сме получили такова писмо като организация, с което сме поканени да участваме в работна група в Комисията по конституционни и правни въпроси. Лично аз ще

участвам в работната група като представител на Сдружението, не като представител на Обществения съвет. Правя го това за да може повече от нашата общност, да могат да бъдат включени в работната група. Имаме право от Обществения съвет да изпратим само двама човека. Това е по отношение на работната група.

По отношение на това, което каза Дончо Пачиков, аз също искам две думи да кажа независимо, че тук Иванин Кънчов го няма. Аз съм споделила това, което се случи в нашето сдружение и мога да ви кажа, че колегите са потресени и възмутени и това, което казвам, го казвам от името на Сдружението, това не е само мое лично мнение. Подкрепям напълно искането на Дончо Пачиков за оттеглянето на Иванин Кънчов като заместник-председател на Обществения съвет към ЦИК.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Явно влезнахме в темата. Това становище, което правихме по предложението по чл. 55 от Изборния кодекс от името на Обществения съвет и в понеделник и вторник го бяхме изработили в работен порядък, но не можахме да го гласуваме, тъй като не се състоя тогава заседание. Вторник вечерта части от него и то съществени, ключови изтече в публичното пространство като позиция на Иванин Кънчов и на Сдружение „БОЕЦ“, без да се цитира, че е становище на Обществения съвет.

В тази връзка няколко души говориха с Иванин Кънчов и с председателя на Сдружението му и те след няколко часа по-късно се поправиха като сложиха информация, че е цитат от становище на Обществения съвет. Не знам дали няколко часа по-късно през нощта или сутринта, но в някакъв момент поправиха нещата. Това са общо взето фактите. На мен ми се иска това ако го обсъждаме, да е в присъствието на Иванин Кънчов.

ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Нека да напомня, че веднага след като констатирахме това, което е публикувано на страницата на „БОЕЦ“ във

фейсбук, както и на техния сайт, включително и в нашия общ чат, в чата на Обществения съвет към ЦИК много хора написахме, че това е възмутително като поведение. Чата е още наличен. Може да прочетете, че господин Иванов Кънчов не се почувства, въпреки че се извини половинчато, не се почувства виновен за това, което се е случило и каза, че най-важното е какъв е резултата, а именно, че народния представител Стою Стоев е внесъл искане в Народното събрание да оттегли тази част от неговото предложение. Считам, че това е скандално. Това е най-мекото, което мога да кажа, за да не кажа нещо по-нецензурно.

Мисля че най-малкото, което може да се случи е господин Иванов Кънчов да бъде оттеглен от заместник-председател на Обществения съвет. Казвам го като бивш председател, защото като такъв цяла една година докато бях председател, бях критикувана от нашето Сдружение, тъй като в голяма част от становищата, които ние пишехме в Обществения съвет бяха становища на нашата организация и не си позволявахме да напишем каквото и да било, само и само да не излезе, че копираме Обществения съвет. Аз имах автоцензура по този въпрос и мисля, че това е хигиената, която трябва всеки от ръководството трябва да спазва. Ако погледнем това, което пишат организациите, които са били или в момента са в ръководството, ще видим, че това се спазва, както и от представителите на Института по социална интеграция, така и от представителите на другите организации, които са били и са част от ръководството на Обществения съвет, визирам например становищата, които се пишат от организацията на Ива Лазарова, становищата и на Надя Гологанова. Аз не съм видял някой да си е позволил да направи това, на което бяхме свидетели. За мен това е безпardonно отношение към работата на една общност, защото ние сме общност, копиране на чужд труд, плагиатство и това най-малкото, което мога да кажа. Скандализирана съм, дори не ми е минало още от това, което се случи миналата седмица.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Това което се случи е нарушение на няколко закона в България. Единият закон е за авторското право. Авторското право в момента е на Обществения съвет. Основно Стефан Манов е работил по въпроса и това не може да бъде отказано. Публикуването на каквито и да било части или изцяло на този материал, би следвало да стане с разрешение на този, който има авторското право, т.е. Обществения съвет или Стефан Манов примерно, понеже той основно е работил.

В този момент когато ние имахме заседание на Обществения съвет по този въпрос, Иванин Кънчов е бил при „БОЕЦ“ и са обсъждали точно този въпрос, какво и как да бъде публикувано. Какво му струваше да се обади по телефона или да се включи на линка и да каже, обсъждаме, какво ще кажете, ако бъде публикувано и в нашия сайт. Аз предполагам, че никой нямаше да е против примерно. Но това не беше направено. Това е един нескопосан опит за преписване на заслуги, които не са на човека, което е пагубно за бъдещето на този човек. И в тази връзка аз предполагам, че всички ще се съгласите, че той не може да бъде заместник-председател за момента. Може би му трябва още време да израсне, да се развие и след това да стане, ако ще и председател на Обществения съвет. Но сега не, защото той е млад човек и каквото възпитаем в него, това ще пожънем и в бъдеще. Помислете за какво става въпрос. Това че той в момента не присъства, това е още едни показател за какво става въпрос. Ние разглеждаме важни неща, а човека се занимава с други важни за него неща.

Председател е Надя Гологанова, Свилена Гражданска зам. – председател, Стефан Манов е от преди, Ива Лазарова също, Цветелина Пенева също, те са тук, а той не може да бъде тук.

Да обмислим въпроса и аз предлагам да гласуваме сега веднага и без да се бавим.

СТЕФАН МАНОВ: Малко е деликатно, защото го няма тук. От друга страна нещата няма как да се променят. Исках да припомня, че

наистина това предоставяне на работен материал на Обществения съвет извън кръга на членовете на Обществения съвет, само по себе си не е много коректно. Всеки може да сподели в своята неправителствена организация работен материал, за да получи мнение на колегите си и да го обсъди и т.н. Иванин Кънчов се включи.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА:

Да информираме Иванин Кънчов. Повдига се темата за това, което се случи миналия вторник за частите от становището на Обществения съвет, които изтекоха на сайта на „БОЕЦ“ и за твоето поведение и в момента няколко колеги се изказаха. В момента Стефан Манов говори по темата.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Предлагам на Иванин Кънчов да си оттегли кандидатурата и присъствието като заместник-председател, във връзка с неговата огромна заетост в обучителния процес в Университета и във връзка с неговата работна заетост, за да изкарва средства, за да може да си плаща съответни такси. След като се обучи и добие опит в Обществения съвет, тогава може да стане заместник-председател и председател.

СТЕФАН МАНОВ: Исках да кажа, че възникна в нашата практика въпроса за това какво ни е отношението и как боравим с работните материали. Цветелина Пенева повдигна въпроса за това, че не се ползват от съответните НПО, за да не стане съмнение за копиране, за плагиатство. Аз бих добавил, че в правилата ни има ясно казано, че след като приемем нещо официално, всички организации могат да го споделят по нейните си канали, на сайтове и т.н.. обратно на това по подразбиране, когато работим по даден документ, той не трябва да изтича в публичното пространство под никаква форма, бих казал и тук бих обърнал внимание на това, дори когато се представя като работен документ в ход на обсъждане. Защото може един работен документ може да не бъде изобщо приет, да бъде отхвърлен, може да бъде съществено променен, може в някой нюанс.

Знаете в изборната тематика едно е да вземеш решение да има само машинно гласуване в секциите над 300 избиратели примерно, друго е да вземеш решение като Обществен съвет, че искаш да се възстанови пълния капацитет на машините, оставайки по премълчаване, но да останат хартиените бюлетини. Виждате какъв нюанс, ако пуснем работен документ, който съм изработил в едната посока в медиите, а след това вземем другото решение и стават възможни колизии и лоши интерпретации. За да съм по-ясен, смятам, че два или три пъти когато е имало разпространение в медиите на работни документи, под формата на съобщения на една НПО, това също не ми харесва като практика.

Ако се върна на казуса за „БОЕЦ“, тук това е представяне на документ на Обществения съвет за документ на една организация, аз се чух с председателя на това НПО, господин Георгиев на другата сутрин. Разговарях с него, обясних му и той изрази своето съжаление. Беше променен текста в съобщенията, за да стане ясно, че това е извадка от документ на Обществения съвет, но не беше свален, както помолих господин Георгиев. Той каза, че „БОЕЦ“ си решава какво да сваля и какво да качва и няма да послуша моята настоятелна молба. Това като фактология.

Аз няколко дни след това, може би два или три дни, когато нещата малко отлежат, говорих с Иванин Кънчов, относително продължителен разговор, вероятно над 15 минути. Това е разговор и няма смисъл да го преразказвам. Това е като факти.

Това което съм изразил, че съм бил разочарован, защото аз бях подкрепил Иванин Кънчов, седмица преди това, когато гласувахме новото ръководство. Другото е в частния разговор и е с по-дълги нюанси. Няма нещо, което специално да има смисъл да го предавам в детайли. Като казвам, че той трябва да помисли каква стъпка назад да направи, за да

възвърне доверието, което има у хората, които са гласували за него. В есенция е това.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз също мислех да говоря с Георги Георгиев, но ситуацията беше много неприятна, много специална. Така че призовавам господин Кънчов като млад човек, като нов човек да вземе мъжко решение и да се оттегли засега като заместник-председател и след известно време като натупа опит, като види какво правим, тогава да се включи наново. Съветвам го съвсем откровенно. Той е човека, който е подкрепян като ментор от господин Пенчев от Монтана, човек който направи невероятни усилия за някои документални развития в изборния процес, който е куратор на машинното гласуване и хората, които се занимават с това нещо. Господин Кънчов е част от този екип, които участват в това нещо. Очаквам от него мъжко решение.

ИВАНИН КЪНЧОВ: Здравейте! Извинявам се, че трябваше да отсъствам 20 минути от срещата. Очаквах, че ще се повдигне тази тема и отново се извиних на Стефан Манов, но да се извиня и лично на вас, на всичките колеги от Съвета, затова че подходих прибързано, не се консултирах с вас и като цяло наруших едно от правилата на Съвета, с изтичането на работния документ, който беше на Стефан Манов.

Първо, ще обещаая, че това няма да се случи отново, без да се консултирам с вас. И за да потуша темата, както Дончо Пачиков подкани, бих искал да депозирам оставката си като заместник-председател на Съвета. Мисля че тази титла заместник-председател няма да ми вдигне егото, няма да ми вдигне рейтинга в обществеността и мога да помагам и като член, както бях досега. Благодаря ви и дано да приемете тази оставка и да продължим на чисто. Още един път се извинявам пред Стефан Манов лично и персонално и към вас.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Не съм сигурна дали това трябва да го гласуваме, но за по-сигурно да го гласуваме.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Да го гласуваме задължително.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Колеги, нека да остане за следващото заседание, за да е отделна точка официално.

Искам да използвам повода от тази тема, в по-меки ситуации сме имали преди, но да припомним на хората, които са по отдавна в Обществения съвет, както и за новите да се научат на едни разграничения които сме направили на времето. Всеки от нас когато се появява в публично качество било по медии, на сайт или някъде другаде, има три варианта, в които може да се появи. Може в лично качество като експерт, може като представител на организацията си и може като представител на Обществения съвет. Много често се случва припокриване между тези трите и хората, които се явяват в медиите трябва непрекъснато да си следят думите и да правят известни уговорки, като казват, че това не е мнение на Съвета, а е лично мнение или с колегите още не сме обсъждали темата, но моето лично мнение е еди-какво си. Както и обратното, ако са поканени в лично качество си говорят в лично качество и в един момент могат да кажат, Общественият съвет по тази тема също мисли еди-какво си. След като един, два пъти сме се парили в по-малка степен от този случай сега, който беше миналата седмица, но пак в публично пространство, сме стигнали до тези разграничения и хората, които се явяват под някаква форма по медии, но дори и за сайтовете и за нещо друго трябва да си мерят думите и да се съобразяват в кое от трите качества говорят и доколкото могат да го спазват.

Докато сме на темата за това, че не е хубаво да излизат работни материали на Обществения съвет преди да са съгласувани, това което каза и Стефан Манов, напълно го подкрепям. Имахме преди време един такъв случай, когато Дончо Пачиков беше изпратил до медии работно Становище на ОС, а впоследствие това становище доста го променихме. Направихме съществени промени. Знаем, че Дончо Пачиков имаше идеята

да кани медии, но бих искала да се споразумеем по между си, работи материали да не изтичат, освен ако няма съгласието на всички или на мнозинство. Най-малкото, да се обсъди и да има мнозинство. А след като е прието и гласувано всеки може да го разпространява и да си го слага на сайта, но да пише, че е становище на Обществения съвет.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз бях написал, че това е становище на Обществения съвет, а не беше написано, че е мое или на „Памет“ и други организации. Това е разликата в случая.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Да. Аз казах, че доста по меки случаи в момента коментирам.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Това са истински случаи.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Това което искам да кажа, че наистина пише, че е на Обществения съвет, но не беше получил съгласието на другите членове на Обществения съвет, а това все още беше работен материал, който не беше гласуван. Това също е нещо, което трябва да решим. И аз съм абсолютно съгласна със Стефан Манов, това което той каза, че работни материали не трябва да изтичат преди да са гласувани. Или в някои редки случаи, ако решим това да се случва, да има мнозинство.

Третият аспект, който е във връзка с тази ситуация, е това което преди малко ви разказах за това разграничение, което правим между лично качество, организация или Обществен съвет когато говорим. Цветелина Пенева, това което сподели преди малко, че тя като е била председател не си е позволявала и винаги е говорила от името на Обществения съвет и в редки случаи нещо, ако е казала в лично качество, но винаги със съответните въвеждащи изречения от рода, че Общественият съвет още няма становище по темата, но моето лично мнение е еди-какво си. Други колеги като са били председатели са постъпвали по същия начин.

Още някой по тези етични въпроси иска ли нещо да се изказва?

СТЕФАН МАНОВ: Доколкото ние споделяме работна информация, в това число и работни документи във вайбър групата, трябва вайбър групата да отразява точно актуалния състав на Съвета. Това днес не е факт. Там администратор е Тодор Гунчев, който не е бил на заседание на Съвета от Федерацията на независимите студентски дружества от 9 май 2024 г., а сега сме 5 март, т.е. десет месеца. Също така Тодор Гунчев е администратор на фейсбук групата, с право дори да я премахне изцяло, да я изтрие. Мисля, че той не следва да бъде администратор на фейсбук групата. Това е станало във времето когато е бил председател, а оттогава са минали може би три години. Бих искал да помолим Тодор Гунчев чрез писмо или имейл, не е нужно да го отпечатваме, сканираме, подписваме и т.н., да се оттегли от тези две места. Също така да предаде модерирването на вайбър групата на председателя или на някой от заместниците, ако председателят смята, че има много работа, но заместниците са за да помагат. Защото там има членове, които не са вече членове на Обществения съвет и да бъдат поканени да се оттеглят или да бъдат изтрити. Това е в светлината на споделяне на работни документи и да има някакъв вид на ниска степен на конфиденциалност, но все пак е конфиденциалност от една страна.

От друга страна споменах, че Федерацията на независимите студентски дружества в България не са присъствали на нашите заседания от десет месеца, ще добавя и Асоциация за реинтеграция на осъдени лица, които за последен път са присъствали на 21 март 2024 г., т.е. практически след две седмици ще стане една година. Също така Зона за трансатлантически просперитет – наблюдателна мисия България не са присъствали на заседание от 22 август. Предходното им присъствие е било на 2 април 2024 г. Тоест за последната една година, ако погледнем изцяло са присъствали само два пъти. В тази връзка бих помолил, ако е възможно, да изпратим едно писмо имейл към тези три организации - Асоциация за

реинтеграция на осъдени лица, Федерацията на независимите студентски дружества в България и Зона за трансатлантически просперитет – наблюдателна мисия България, с молба да уточнят отношението им към членството в Обществения съвет, респективно ако имат затруднение с присъствие да споделят или да предложат други представители, което естествен е свобода на всяка организация. Това ми бяха трите елемента от изказването.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз предлагам да обсъдим, имаме лимит за неприсъствие една година, да го намалим на шест месеца. Шест месеца са достатъчен период, за да се види дали една организация иска или не иска да участва.

ИВА ЛАЗАРОВА: Това трябва да стане част от правилата по повод предложението на Дончо Пачиков за шест месеца неактивност. В допълнение на това, което Стефан Манов каза, когато беше избрано предишното ръководство, аз, Стефан Манов и Свилена Гражданска, аз говорих с Тодор Гунчев като го помолих да изключи от вайбър групата, хората които вече не са членове. Очевидно към този момент това не се е случило. По отношение на фейсбук страницата, когато Стоил Цицелков ме направи администратор, според разговорите, които сме водили тук съм поискала от правата си на администратор да се откажат Велко Милоев, Тодор Гунчев и Румяна Дечева, защото трябва да има тяхното съгласие според правилата на фейсбук. Освен Велко Милоев другите не са се отказали. Съответно сега Свилена Гражданска е администратор на страницата и тя по всяко едно време може да ме премахне като администратор. Също така администратори във фейсбук страницата продължава да са Стоил Цицелков, не си спомням кой друг. Това е по отношение на фейсбук страницата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Имейла, за който спомена Стефан Манов, ще напишем до трите организации. Дори ще видя,

защото в предишни години пак сме писали. Ще взема такъв писан до друга организация и ще го изпратим до тези трите.

За шестте месеца на времето сме го мислили, но такава извънредна ситуация, както е в последните няколко години с толкова чести избори в нормална ситуация нямаме. Като няма толкова често избори се случва да имаме едно заседание на месец или лятото изобщо да нямаме заседание един, два, три месеца, ако няма избори или в година има само едни избори. Тогава сме го мислили това, че за една година е по-добре, сериозно. Ако искаш да внасяш такава предложение трябва да мислим за промени в Правилата, защото едва ли ще е единственото. Сигурно ще има и други идеи и предложения. Това не може да стане между другото в точка разни. Трябва да се въведе точка за обсъждане на правила, да се дадат различни предложения и може би първо трябва да изчакаме ЦИК да ни върне обратната връзка по предишните промени, които сме предлагали в правилата и след това да им изпращаме нови промени.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Централната избирателна комисия нямат отговор на нашите предложения за правила. Така че ние оттегляме нашето предложение и актуализираме правилата. Няма смисъл да изчакаме те да ни отговорят, ние да им кажем. Няма смисъл. Тези правила не са приети от тях все още. Ние можем да ги актуализираме незабавно.

СВИЛЕНА ГРАЖДАНСКА: Централна избирателна комисия ни приема правилата по наше предложение. Първо трябва да ги приемат те.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Това за шестте месеца няма да го гласуваме днес. Ако това е сериозно, Дончо да го предложи за следващия дневен ред и да го гласуваме.

СВИЛЕНА ГРАЖДАНСКА: Ще го внесем като допълнение към другите, които сме изпратили за актуализиране.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Другите ги оттегляме и правим допълнение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: В точка разни още един въпрос. На работната среща един, двама души предложиха да прегледаме видеонаблюдението от секциите в Сандански, където имаше местни избори. Двама, трима души бяха ентузиастични, но другите не се изказаха. Искате ли да правим нещо такова, ако искате да правим, кои ще участват, за да си разпределим секции, да измислим въпроси и т.н. Занимава ли ни се с тази работа. Или можем някакъв съкратен вариант да направим, ако нещо обжалват да изгледаме конкретни секции.

ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Идеята да направим преглед на видеонаблюдението и съответно сравнение на машинното гласуване с това, което са изброили секциите в Община Сандански беше моя. Каквото и да решите, аз ще бъда част от групата, на която да бъдат разпределени видеа, секции или нещо друго, каквото трябва да се гледа. Кандидат съм да взема участие в тази работа.

СВИЛЕНА ГРАЖДАНСКА: Аз също се включвам. Те са 66 секции с видеонаблюдение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Ако гледаме няма да е само машини, но да гледаме и хартиените, където има възможност.

ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Каквото ще се гледа, аз ще бъда част от екипа, така че ме пишете в разпределението.

СВИЛЕНА ГРАЖДАНСКА: Гледаме цялото видео и каквото видим.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Ако някой друг реши да се включва ще го добавим. По това което каза Стефан по-рано, секциите където има проблеми с машините са около 2000. А общо са над 2800 секции с разминавания. Има няколкостотин, където има грешки на СИК и няколкостотин, където се наслагват проблеми и от машината и после и корекции правени от СИК-ове, някои от които са се опитвали да

изравняват според това, което показва машината, въпреки че реално има друг брой бюлетини.

Някой друг иска ли да се изказва в точка разни?

СВИЛЕНА ГРАЖДАНСКА: Не знам как да постъпим, защото за първи път ми се случва. Миналата седмица господин Росен Карадимов имаше изказване, което е в БГНЕС, че Общественият съвет е казал, че изборите са били проведени перфектно. Търсих звуков файл и не можах да намеря. Намерих само в БГНЕС цитата.

ИВА ЛАЗАРОВА: Това е била официална позиция, защото после беше споделена по всичките новинарски емисии, в централните емисии и точно този цитат. Така че вероятно е някаква позиция като документ написана, отколкото да е било изказване или и двете взети заедно. Може да се открие в новинарския поток.

СВИЛЕНА ГРАЖДАНСКА: Това миналата седмица го видях.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Можем да помислим до следващия път да се изказваме ли по темата.

Закривам заседанието.

/ Закрито в 18 часа и 20 минути /

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Надежда Гологанова

Стенограф:

Силвия Михайлова